

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 300—
pol leta . . . „ 180—
četrt leta . . . „ 90—
za mesec . . . „ 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . „ 240—
četrt leta . . . „ 120—
za mesec . . . „ 40—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
pololetno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Koli uspešnosti na mesec
naročnino se nakaznici.

Površina franko

Ljubljana.

55 mm

Ljubljana.

Ljubljana.

Uredništvo je v Ljubljani, Franciškanska ulica števil. 6/1.
Telefon števil. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
števil. 8. Telefon števil. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 160 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Komunistična izvajanja v ustavnem odboru.

Beograd, 8. febr. (Izvirno poročilo.) Današnji seji ustavnega odbora je predsedoval dr. Vesnić. Prvi je dobil besedo komunistični poslanec Filip Filipović. Izvajal je, da se mora, ko se razpravlja o ustavi, nitišiti tudi na mednarodni politični položaj, ker so danes države odvisne druga od druge. Velika svetovna vojna, ki se je vodila radi kapitalističnih interesov med Anglijo in Nemčijo, je končala z zmago Anglije. Po tej vojni sta ostali še dve velikih, ki pripravljata bodoče konflikte: Amerika in Anglija. Zato zahteva čas, da se življenje držav in narodov prilagodi sedanjemu položaju in težnjam narodov. Tej zahtevi morajo odgovorjati tudi nove ustave. Samo sovjetska ustava jamči narodu svobodo in neodvisnost. Buržoazni ustavi tvori temelj princip za-

sebnosti lastnine. Ta pa ne more narodu zagotoviti svobodnega razvoja. Poslanec zaključuje svoj govor s slikanjem razmer v sedanjem buržoaznem kapitalističnem režimu, ki narodu ne more pomagati iz povojnih razmer.

Za Filipovičem dobi besedo posl. Sima Marković (komunist), ki govori o istem predmetu s političnega stališča. Govornik kritizira naše notranje razmere in naglašja, da buržoazija ni duševno pripravila narodnega edinstva, nego da je želja po osvobođenju iz robstva rodila željo po edinjenju in gospodarskem osvobođenju. Ali ker narod danes še ni popolnoma svoboden, smo še zelo oddaljeni od edinstva in smo tam, kjer smo bili pred dvema letoma. — Seja je končala ob 12 in pol.

Amerika nasprotuje sklepom pariške konference.

Pospešenje posebnega miru z Nemčijo.

Berlin, 8. febr. (Izvirno poročilo.) Iz Pariza poročajo: V tukajšnjih političnih krogih so zelo vznemirjeni zaradi včerajšnje poseta ameriškega poslanika pri ministrskem predsedniku Briand. Pogovarjala sta se precej časa. Domnevajo, da je ameriška vlada potom svojega poslanika oficijalno zavzela stališče proti sklepom pariške konference.

Berlin, 8. febr. (Izvirno poročilo.) Iz Londona poročajo: Predsednik Zedinjenih držav Harding je pretekli teden naprosil predsednika Wilsona, naj skliče kongres že za 4. marec. Ta korak Hardingov je v nekaterih ameriških krogih zbudil precejšnjo pozornost, ker je to prvokrat, da je bodoči predsednik naprosil odstopivšega kolega v taki zadevi. Po zasebni brzogovorni je vzrok temu koraku Hardingova namera, kolikor

mogoče kmalu doseči mir z Nemčijo.

LDU, Haag, 7. febr. »Hollandsche Nieuws Bureau« javlja iz Washingtona: Senator Farmoe je stavil v senatu predlog glede vprašanja izplačevanja zavezniških dolgov. Obenem je stavil odškodninski predlog s temi točkami: 1. Znižanje nemške odškodnine na 15 milijard ali 28 amuitet po 1 milijardo dolarjev; v tej vsoti so vštete tudi obresti. 2. Nemčiji se dovoli kredit 5 milijard v zlatu za nemške vzhodno-afričanske kolonije in nemške kable, ki jih je ententa zaplenila za vojne. 3. Zedinjene države imajo prednost za nakup prej nemških kolonij in kablov in sicer v skupnem znesku pet milijard dolarjev. Ta znesek se odplaša od vsote, ki jo dolgujejo zavezniški Zedinjenim državam.

Razmerje Italije do Avstrije in Nemčije. Ekspozicija grofa Sforze v italijanskem senatu.

LDU, Rim, 7. februarja. V Senatu je minister za zunanje posle grof Sforza govoril o avstrijskem vprašanju. Izjavil je: Predlagal sem, naj se avstrijski problem smatra za problem mednarodnega interesa, ki se da rešiti s mednarodnimi sredstvi. To načelo je bilo temelj za smernice v Parizu pripravljenega načrta. Izjavil sem, naj se avstrijski vladi prepusti iniciativa v kar največjih mejah, kakor tudi odgovornost za upravo, in da eventualno nadziranje ne sme ovirati delovanja vlade ter da se nobena finančna intervencija ne sme dotikati sedanjega gospodarskega delovanja pod Avstrijo in inozemstvom ter da ne sme zavzati njena gospodarska neodvisnost. Govoril je potem o načrtu, pripravljenem v Parizu ter dejal: Izjavil sem, da se mora avstrijsko vprašanje rešiti z vsoto nujnosti. O načrtu se bo sklepalo na prvem mestu na sejah skupine za namestitev finančno organizacijo meseca februarja. Minister meni, da bodo Italijanske, angleške, francoske in ameriške bančne skupine razumele veliki interes, udeležiti se seji. Italiji bo na čast, da je predla-

gala pomoč in podporo za Avstrijo brez zahtevne misli na politično in gospodarsko supremacijo in pozabljeni ves srd preteklosti.

LDU, RIM, 7. februarja. V senatu je zunanji minister grof Sforza govoril o uspehih pariške konference in izjavil, da se morata vpoštovati znesek dolgov in plačila zmožnost Nemčije, da se določi vsota za reparacije. To plačilno zmožnost je težko ugotoviti, ker je Nemčija ne naznači. Konferenca je hotela, da bi bila plačila v neposrednem razmerju z rastjo uspevanjem Nemčije. Boulonski načrt je predvideval 269 milijard, pariški načrt pa 226 milijard in poleg tega prepuštev 12% vrednosti izvoza. Ne gre za izvozne take. Italijanska delegacija se je oprla taksi, ker bi ovrzala nemški izvoz in gospodarsko obnovo in zavlekla gospodarsko vzpostavitev Nemčije, ki jo Italija želi. Konferenca je troške za zasedbo znižala na 240 milijonov zlatih mark, pri čemer se po predlogu Italije vračunavajo troški za medzavezniške komisije. — Glede turškega vprašanja je minister priporočal neposredne stike z vlado v Angori, kakaj Italija želi hitro vzpostavitev miru na vzhodu.

odseka stranke so razvijali svoje nazore in pojasnjevali svoje stališče glede ustavnega načrta. Razprava o načrtu še ni končana. Ko zemljoradniški klub definitivno konča razpravo o ustavnem načrtu, ga izroči ustavnemu odboru konstituantu.

LDU, Beograd, 8. febr. Zemljoradniški klub še ni končal svojih razprav o ustavi. Včeraj je v klubu poročal dr. Milan Gavrilović, eden najuglednejših članov stranke.

VPRASANJE DRŽAVNIH PODTAJNIKOV.

LDU, Beograd, 8. febr. Radikalni klub bo zahteval, da ni treba, da bi državni podtajniki bili parlamentarci. Demokratski klub stoji na stališču, da se morajo podtajniki voliti izmed poslancev.

DR. BENEŠ O RAZMERJU ITALIJE DO MALE ANTANTE.

LDU, Pariz, 8. febr. V pogovoru z rimskim dopisnikom lista »Petit Parisien« je izjavil dr. Beneš, da si je s podpisom rapalske pogodbe postavila Italija politične smernice, katere zasleduje mala ententa že od poletja dalje. To dejstvo bo dovedlo do zblizanja Italije in one skupine držav, ki pripadajo mali ententi. Če je kdaj padla kakšna senca na odnosaje med Italijo in Češkoslovaško, je po zagotovilu dr. Beneša sedaj položaj popolnoma razjasnjen. Njegov prihod v Rim ima namen, da se urede vprašanja, ki so v zvezi z vzpostavitvijo Osrednje Evrope, katero vprašanje namerava Češkoslovaška reševati sporazumno z Italijo, Francijo in Anglijo. Vloga male entente mora ostati ista, kakor doslej, biti mora namreč orožje za mir in konsolidacijo držav Srednje Evrope, vse to v skladu z določili saintgermanske in trianonske pogodbe. Avstrijsko vprašanje se bo razpravljalo na konferenci v Portorose, ko se dr. Beneš s francosko in angleško vlado dogovori o problemih, ki so na programu. Prihod dr. Beneša v Pariz pričakujejo v petek ali soboto.

LDU, Berlin, 8. februarja. »Vossische Zeitung« poroča iz Rima: Češkoslovaški minister za zunanje posle dr. Beneš je izjavil poročevalcem časopisov: Politika Češkoslovaške stremi po vzpostavitvi in okrepitvi Srednje Evrope, da se prepreči vojne v prihodnosti. Češkoslovaška se je že uprla oboroženemu napadu proti Rusiji in spopadu z Mađarsko. Minister dr. Beneš je potrdil vest, da namerava doseči z Italijansko vlado sporazum glede vprašanj, ki se bodo razpravljala na konferenci v Portorose glede obnove avstrijske republike.

PRED NOVIMI BOJI V MALI AZIJI.

LDU, Rim, 7. februarja. Agenzija Stefani poroča iz Carigrada: Po poročilih iz Smirne pripravljajo Grki, ki razpolagajo z več kakor 70.000 možmi, novo ofenzivo v Mali Aziji. Turki pa se tudi pripravljajo za odpor proti Grkom.

ČIČERIN DEMENTIRA.

LDU, Moskva, 7. febr. Ljudski poverjenik zunanjih poslov Čičerin je javil v neki noti na Lloyd Georgia, da ni res, da bi poslal Rusija svoje čete v Perzijo. Tudi ni res, da bi bile ruske čete prešle v Malo Azijo. Čičerin je protestiral proti očitkom, da je Rusija povzročila ljudski upor v Buhari, da namerava stopiti v zvezo z Afganistanom in da povzroča nemire v Indiji. Končno se Čičerin pritožuje, da ententa podpira bele gardiste in da je bila municija za Poljsko angleškega izvora.

RUSKO-ROMUNSKA POGAJANJA

Moskva, 8. febr. (Izvirno poročilo.) Ljudski poverjenik za zunanje stvari Čičerin je romunskemu ministru Jonescu poslal noto, kjer obzavljuje, da je predkonferenca zopet zavlekla vzpostavitev mirovnega stanja med obema državama. Pač pa se Čičerin strinja s tem, da se odpošlje zastopnik sovjetske vlade na konferenco v nevtrarno državo, in je zato določil ruskega zastopnika v Revalu, Litvinova.

NOVA GRŠKA VLADA ZAPRISEŽENA.

LDU, Atene, 6. febr. Kalogeropoulosov kabinet je položil prisego v roke kralja. Vojni minister Gunaris ne poudarja nazivlje želji svoje stranke k londonski konferenci.

Naše državno ime.

Med prvimi odločitvami, ki morajo pasti glede ustave, bo tudi odločitev o uradnem nazivu naše države. Naša politična borba za osvobođenje se je vodila med vojno pod jugoslovanskim imenom. Naziva »Jugoslavija« in »jugoslovanska« sta se splošno obdržala med našim narodom in v zunanjem svetu tudi potem, ko nas je naša vlada krstila s »kraljevstvom SHS«, a pozneje prekrstila v »Kraljevino SHS«. Nerodnost in neokretnost obeh nazivov je bila poleg tradicije in idejnega momenta glavni vzrok, da nista mogla priti, kljub uradnemu forsiranju.

Večina dosedaj izdelanih ustavnih načrtov pridržuje obliko »kraljevina SHS«, pojavljajo pa se tudi odločni glasovi, ki zahtevajo dosedanje neoficijalne, a splošno razširjeno ime »Jugoslavija« tudi v uradno. Za resnega in stvarnega človeka je ime le formalnost, več ali manj postranska stvar. Kljub temu pa ne smemo podcenjevati učinkovitosti, ki jo ima ta zunanost na naziranje in čuvstvanje velikih množic.

Zato je vprašanje v današnjem stanju dokaj delikatno. Spominjamo samo na deloma sentimentalno, deloma šovinistično stališče gotovih velesrbskih in velehrvatskih krogov, ki smatrajo, da bi se z imenom »Jugoslavija« zadel srbstvu, oziroma hrvaštvu neodpušljivi zadržni udarec. Postopati bo treba s primerno rahlostnostjo: vkljub temu pa mislimo, da bi bilo treba sprejeti ime »Jugoslavija« tudi kot uradni naziv.

Poleg razlogov idejnega značaja in poleg ozira na praktičnost govora za to tudi razlogi oportunitete v državnem in narod-

nem interesu. Mi imamo v državi mnogoštevne skupine, ki so sicer jugoslovanske, a nečelo biti ne srbske, ne hrvatske, ne slovenske. Najmočnejšo skupino tvorijo naši muslimani, ki v ogromni večini niso opredeljeni ne na srbsko, ne na hrvatsko stran. Zato v našem državnem imenu danes niso vključeni, a vendar so vsi jugoslovani, naši sonarodniki po krvi in jeziku. Bilo bi nespametno in skrajno škodljivo, če bi pripuščali, da se med muslimani začne borba med hrvaštvo in srbstvom. Izhod je naraven in najboljši: jugoslovanska skupnost. Ako se musliman zaveda, da je Jugoslovian, mu ne bo treba študirati, ali bo Srb ali Hrvat.

Slično je položaj v Banjevi v Bački, ki se sami ne smatrajo ne za Srbe, ne za Hrvate, ampak le za Banjevce. Srbi in Hrvati so se začeli puliti zanje, jugoslovanstvo pa lahko prepreči medsebojne borbe, ki so nas razjedale v nesrečni preteklosti.

Naziv »Jugoslavija« in »jugoslovanski« bi vplival ugodno tudi na asimilacijo Makedoncev, ki bodo mnogo prej postali Jugoslovani, kakor pa bi postali Srbi. Jugoslovansko ime jih bo lažje pritegnilo, kakor bi jih moglo vsled političnega razvoja zadnjih desetletij srbsko ime.

Priznavamo, da so več ali manj tehteli tudi razlogi, ki se nanašajo proti uradnemu nazivu »Jugoslavija« kljub temu pa mislimo, da bodo poslanci v konstituenti koristili narodu in državi; če se odločijo za »Jugoslavijo«, ali pa vsaj za kombinacijo obeh oblik.

LONDONSKA KONFERENCA.

Berlin, 8. febr. (Izvirno poročilo.) »Deutsche Allgemeine Zeitung« javlja iz Londona: Uradno se objavlja, da je konferenca v Londonu določena na 1. marec. Angleški zunanji urad naznaja, da je nemška vlada sprejela povabilo na to konferenco.

ZASTOPNIK FRANCOSE NA LONDONSKI KONFERENCI.

Pariz, 8. febr. (Izvirno poročilo.) Kakor piše neki tukajšnji list, bodo francosko vlado na konferenci v Londonu zastopali ministrski predsednik Briand ter Loucheur in Doumer.

CHAMBERLAIN O PARIŠKI KONFERENCI.

LDU, Pariz, 6. febr. Chamberlain je izjavil v svojem govoru, ki ga je imel v Birminghamu, da je Nemčiji of pariške konference napravljena ponudba ugodnejša od pogojev versailleske mirovne pogodbe. Nemci imajo pravico vztrajati pri temu, da se versailleska mirovna pogodba doslovno izvede. Ta pa je manj mila kot sklepi pariške konference. Velike važnosti je za Nemčijo, kakor tudi za ves svet, da se Nemčiji naznani višina obnovitvene vsote.

TUSAR OSTANE POSLANEC NARODNE SKUPŠČINE.

Praga, 8. febr. (Izvirno poročilo.) »Tribuna« doznava, da se češkoslovaški poslanik v Berlinu, Tusar, ni odpovedal svojemu mandatu v narodni skupščini. Tekom tega tedna se bo ustavni odtok odločil, ali bo poslanik vseeno moral odstopiti ali pa bo lahko obdržal mandat.

ŽRTVE ŽELEZNIŠKE NESREČE PRI FELIXDORFU.

Dunaj, 8. febr. (Izvirno poročilo.) Število mrtvih pri železniški nesreči pri Felixdorfu se je povečalo še za eno osebo. Naravnost grozno je, kako je v usodni noči od 4. na 5. februarja snežni metež ovrzal reševalna dela. Vsed snežnega viharja so bile prekinjene vse telefonske zveze, tako da je požarna bramba v Wiener-Neustadtu šele drugo jutro mogla priti na kraj nesreče. Med mrtvici je tudi 21 letni šofer Franc Pečnik iz Celja. Dve žrtvi so že včeraj pokopali.

ZOPET STANOVANJSKA ANKETA.

LDU, Beograd, 8. febr. V ministrstvu za socialno politiko so se pod predsedstvom ministra za socialno politiko pričela razpravljanja o stanovanjskem vprašanju. V Zagrebu, Beogradu in drugih mestih, kjer vlada pomanjkanje stanovanj, je treba preprečiti onim, ki niso potrebni v mestu, da bi tam stanovali.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

8. februarja.

Valute in devize.

Zagreb: Devize: Berlin 238—240, Italija 534—540, London 565—560, New York (kabel) 150—152, New York (ček) 148—150, Pariz 1035—1060, Praga 188—189, Švica 2350—2375, Dunaj 21.15—21.30. Valute: ameriški dolarji 146.50—147, avstrijske krome 25—26, bolgarski levi 160—0, češkoslovaške krome 175—0, francoski franki 980—1040, napoleondori 478—482, nemške marke 230—235, romunski lei 190—0, italijanske lire 518—525.

Curib: Berlin 9.95, New York 621.50, London 23.93, Pariz 43.80, Milan 22.40, Praga 7.70, Budimpešta 1.10, Zagreb 4.40, Varšava 0.80, Dunaj 1.50, avstrijske žigosane krome 1.05.

Dunaj: Ameriški dolarji 714.50 do 718.50, nemške marke 1143—1149, angleški funti 2745—2765, francoski franki 4967.50 do 5007.50, italijanske lire 2535—2555, jugoslovanski dinarji 1880—1900, poljske marke 85.50—87.50, švicarski franki 11.425 do 11.475, češkoslovaške krome 885—891, madžarske krome 126.37/10—128.37/10.

Praga: Nemške marke 128.75, švicarski franki 1303.50, italijanske lire 287, francoski franki 564, angleški funti 309.50, ameriški dolarji 79, jugoslovanski dinarji 199, avstrijske žigosane krome 10.88, poljske marke 7.75.

Efekti.

Zagreb: Banka za trgovino, obrt in industrijo 375—380, Eskomptna banka 1485 do 1500, Centralna eskomptna banka 270 do 280, Kreditna banka 370, Poljedelska banka 101—103, Hipotekarna banka 300 do 315, Jugoslavenska banka 545—550, Narodna banka 635—640, Prva hrvaška štedionica 9200—9250, Srpska banka 725 do 730, Dubrovaška plovitba 0—6100, Našiška industrija drva 800—810, Guttman 1460 do 1475.

Priloge: „JUGOSLAVIJA“

Češka zunanja politika.

Praga, 6. febr.

Iz časopisov vidim, da ste Benešovi poti v Italijo posvečali veliko pozornost in da je bil deležen prišernih pozdravov v mestih, skozi katera se je vozil. Časopisni članki izdajajo, da je šlo pri tej pozornosti za nekaj več kot za akt vljudnosti ali makar bratskih simpatij. Članki vaših časopisov so govorili o dr. Benešu kot o politiku in podajali smeri njegove politike. Jasnno se je videlo, da se smatra češko zunanjo politiko personificirano v dr. Benešu. In to se je čisto prav domnevalo. Ta prilika me je napotila, da se pomudim nekoliko pri vprašanju: kakšna je češka zunanja politika, kaj zasleduje?

Predvsem: ali more nasledstvena država na bivših avstro-ogrskih tleh sploh imeti aktivno zunanjo politiko? Kljub gospodarski in politični odvisnosti od antante? Da, more, kljub temu more, pride le na to, da se izbere pravo torišče za delovanje v udeleževanje. Ravno Benešova politika je dokaz temu. Dr. Beneš ne bo biti samo zvest antantini politiki, on hoče, da postane Češkoslovaška aktiven faktor v evropski politiki. Pride na to, da najde država pravo torišče. Dr. Beneš ne sega daleč. Po mirnem, objektivnem premotrištvu — to Beneš sam potrjuje — prihaja do prepričanja, da je treba mesto ekonomičnega nacionalizma, ki vlada danes v vseh nasledstvenih državah med seboj, novega političnega gospodarskega sistema, ki bi vrnil vsem nasledstvenim državam mir in jih napravil za dobre sosedje, obenem pa antanti pokazal, da njena donavska federacija ni drugega nego homeopatičen recept za bolezen, ki je ni sposobna diagnosticirati. Preprečiti donavsko federacijo, kakor jo sanjajo neinformirani zapadni politiki, to je toliko kakor preprečiti pangermansko Mitteleuropo, ki bi končno služila celo Habsburžanom. S tega vidika je rešitev vprašanja srednje Evrope življenjskega pomena za Češkoslovaško in zato proglašam Beneš, da hoče biti Češkoslovaška v tem oziru iniciativna in samostojna (to meri proti antanti.)

Češka zunanja politika je dalje realna, bolj po Benešovi zaslugi, kot po značaju naroda, ki kot celota zelo rad zaplove v čuvstvenost. Dr. Beneš ne čaka na to, kaj bo na Ruskem in na Poljskem. Kdaj nastopi konsolidacija, temveč hoče izriniti današnjo situacijo, da si zavaruje to, kar je njegova država z vojno pridobila. Čakati na čas, ni Benešova parola!

Se eno besedo o slovanski politiki Češkoslovaške. Po Benešovem ni bolj slovanske politike kot je ta, ki se briga, da bo konsolidirana Poljska, da bo rešeno slovaško in karpatotorsko vprašanje, da bo urejena Jugoslavija. Iz tega vidika je presojati vse korake češke zunanje politike.

Poljsko-romunska zveza.

Poljski državni predstojnik marsal Pilsudski je dospel v Pariz v svrhu informacije glede poljsko-romunske defenzivne zveze, naperjene v prvi vrsti proti ruski boljševiški nevarnosti.

To kratko poročilo nam pojasnjuje marsikaj. Naše življenjsko vprašanje je, da se za to poljsko-romunsko zблиžanje zanimamo, kajti ono zadeva v največji meri tudi nas. Vsa naša javnost se je pred meseci raz-

veselila, ko se je tvorila mala antanta, ki je po vseh pravih zunanje-politično zvezala Češkoslovaško in Jugoslavijo in ki se je v gotovi meri raztegnila tudi na Rumunijo. Toda zveza z Rumunijo ni in ni hotela zavzeti tako pravičnih in ozkih vezi kakor med nami in Čehi.

Mi smo že ponovno opozarjali, da leži važen kašipot v tej rumunski hladni distanci. Oni se vežejo z nami in Čehoslovaki le v toliko, v kolikor si s tem zavarujejo svoj hrbet proti Madžarom oziroma proti povratku Habsburžanom. Glavni njihov interes pa leži v vprašanju, kako se zavarovati proti Rusiji, proti boljševikom. Po eni strani so si Rumuni oziroma njihova več ali manj konservativno orijentirana vlada že od vsega začetka v ostem principijelnem nasprotju do boljševikov, katerim vsekakor lahko lepega dne pride na misel, da svoj boj s svetovnim kapitalizmom izbojujejo najprej ravno na rumunski fronti. Po drugi strani pa se Rumunija boji vsake Rusije, ne le boljševiške, radi Besarabije, ki si jo je kratkoma prisvojila za časa ruske revolucije.

To dvoje tvori dandanes in bo tvorilo v bližnji bodočnosti glavno skrb rumunske zunanje politike. V popolnoma sličnem položaju pa se nahaja Poljska. Je s to dosti važna razlika, da vidi v Madžarih svoje eventualne zaveznike proti Čehoslovaki, v skrajnem slučaju pa tudi proti Rumunom.

Za poljsko-romunsko zvezo so tedaj dani domala isti prirodni predpogoji, kot za zvezo med Čehoslovaki in Jugoslavijo. Obe zvezni skupini pa imata k nesreči premalo interesnih skupnosti, da bi mogli upati na razširjenje male antante v onem obsegu, kakor se je ponekod pričakovalo pred meseci. Morda bi Poljsko prignala bližje k nam šele skupna nevarnost pred restavrirano Nemčijo, ako bi ta hkrati hlepela po Odansku. Poznanju in Gorenji Sleziiji po Deutschböhmen ter po mostu do Adrije. Toda ta nevarnost je še daleč, ob Renu stoji vsemogočne antantne čete in vsled tega se čuti Varšava pred Berlinom popolnoma varna. Njena glavna skrb ostane tedaj obrnjena proti ruskemu vzhodu, ni pa pazimo, da nam ne ostanejo le — iluzije.

Tak je danes položaj v srednji Evropi in pod temi perspektivami nam ga je motriti ter ocenjevati svoj vlogi in svojo moč.

D'Esperey v Sarajevu.

Sarajevo, 7. febr.

Včeraj ob 16. je dospel semkaj francoski general Franchet d'Esperey. Francheta d'Esperey je pozdravil general Badžič, ki mu je predstavil poveljnike važnih vojaških enot. Nato ga je nagovoril v imenu vlade časni predsednik deželne vlade Misovič. V imenu občine pa vladni komisar svetnik Novak. Francoski general se je prisrčno zahvalil za sprejem in se v svojem odgovoru spominjal, da je pred 22 leti prvič posetil Sarajevo. Naglašal je svojo zadovoljnost, da vidi sedaj to mesto v svobodni in uedinjeni državi. Od kolodvora se je general s spremstvom odpravil v konak, na vsem potu od množice živahno pozdravljan. Ob 17. je general Franchet d'Esperey posetil načelnika Miševića in se nato z avtomobilom odpravil v mestno posvetovalnico, kjer so ga pričakovali častniki, občinski svetniki itd. V zbornici mu je gđ. Fahrija Kapetanovičeva izročila kot dar mestne občine pozlačen srebrni service, za kar se je general prisrčno zahvalil. Goste so v zbornici počastili s čajem in s cigaretami. Z balkona mestne posvetovalnice je general Franchet d'Esperey nagovoril številno zbrano množico, ki mu je prirejala prisrčne ovacije. — Zvečer je bila na čast francoskemu generalu v častniškem domu večerja, katere se je udeležilo 60 povabljenih oseb. General Hadžić je v svoji napitnici pozdravil generala Francheta d'Esperey v francosčini. Francoski gost se mu je za tople besede prisrčno zahvalil in se v svoji napitnici spominjal kralja Petra in borb za osvobodjenje jugoslovenskega naroda. Spominjal se je kralja Petra, ki se je na francoski strani udeležil francosko-nemške vojne l. 1870. ter bosanske vstaje l. 1875. Spominjal se je tudi kraljeviča regenta Aleksandra, ki je v veliki svetovni vojni poveljeval hrabri srbski vojski, zlasti na solunski fronti. Spominjal se je tudi blagopokojnega vojvode Mišića in obžaloval, da je smrt pokosila tega genialnega človeka. Naglašal je tudi zasluge Stepanoviča, ki se je že v svoji rani mladosti boril za svobodo in uedinjenje jugoslovenskega naroda. Nazdravil je hrabri, vztrajni in zmagoviti vojski Jugoslovenov, ki je v svetovni vojni tako sijajno kazala svoje vrline in visoko dvignila zastavo svobode.

Razna poročila.

Evakuacija Dalmacije. Vojaške oblasti v Šibeniku so dobile nalog, naj izprazni v vojaške bolnice in bolnišnice odpravijo v Ancono.

Zbiranje albanske vojske. Iz Skadra poročajo, da je dne 31. januarja prišlo iz Tirane 300 albanskih vojakov v popolni opremi. Pričakujejo še 200 vojakov. V Ljubuški jih je ostalo še 400.

Češki komunistični marš. Kongres češkoslovaške komunistične mladinske organizacije, ki se je vršil 6. februarja, je sklenil, da se odcepi od češke komunistične stranke, se samostojno organizira in priključi tretji internacionali. Na drugem kongresu, ki je določen na 27. t. m., se najbrže izvede zedinjenje komunističnih mladinskih organizacij vseh narodov Češkoslovaške.

Pilsudski se vrača. Pilsudski je včeraj nastopil svoje potovanje proti domu.

Londonska konferenca. Uradno se naznanja, da je londonska konferenca dolžena na 1. marec.

Razdelitev gradiva za poljske železnice. Redakcijska komisija riške konferen-

ce je sklenila, da se železniški vozovi poljskih železnic normalnega tipa, ki je bilo odpolnjeno, vrne Poljski, gradivo za železnice širokotirnih prog pa se izroči Rusiji po sedaj veljavnih cenah.

Poljski minister financ. Steczkowski se odpelje v Rigo, kjer bo prisostvoval gospodarskim debatam konferenca.

Prevoz čete narodov v poljsko plebiscitno ozemlje in Švica. Zvezni svet je zavzel svoje stališče v vprašanju prevoza čete narodov v poljsko glasovalno ozemlje in je prišel do sklepa, da Švica načeloma nikakor ni obvezana, dovoliti prevoza. Od Švice se nikakor ne more zahtevati, da pripusti prevoz čete narodov. Glede prevoza omenjenih čete se Švica ravna po čisto notranjem stališču.

Vesti o razkrojanju Madžarske se demantiralo. Informacija lista »Neue Freie Presse«, da je romunski minister Take Jonsescu o priliki svojega bivanja v Varšavi predlagal poljski vladi, naj se Madžarska razdeli med Češkoslovaško, Jugoslavijo,

napovedi za tekoče leto. Njena preokoba se glasi takole:

Leto 1921. je skrivnostno leto, polno opasnosti. Kakšna bo usoda držav in narodov v tem letu? V finančnem oziru je splošni položaj zelo težak in napet. Več mesecev zaporedoma bodo bogataši dan za dnem doživljali največje katastrofe. Koliko posameznih polomov bodo doživeli ljudje, ki so čez noč postali bogataši in finančni močniki!

Pred poletjem bodo razmere zelo težke in resne. Izdatki bodo neprenehoma padali in naraščali. Ali kmalu se bodo uresničile nade ljudi, ki so se borili z navidez zavojljamimi razmerami. Denar se bo dvigal. Velika draginja, ki je doslej tirala ljudi v obup, bo prenehala. Žetev bo tako obilna, da se bo s težavo spravila pod streho.

Znanost bo letos silno napredovala. Doživeli bomo neverjetna odkritja, ki bodo imela za posledico, da se bo današnja znanost jela po-

služevati doslej neznanih in nepredvidenih sredstev. Posebno znamenita bodo odkritja na polju zdravilstva in kirurgije, fizike in mehanike. Največjo senzacijo pa bodo vzbudila odkritja o posmrtnem življenju. Filozofi, biologi in zdravniki bodo imeli silno mnogo opravila in se bodo le s težavo osvobodili tradicij, ki so jih zanesla v njihove stroke dosedanja stoletja.

Književnost in umetnost se bosta vrnila k čistim klasičnim oblikam. V tej stroki bo prevladala psihologija. Konec leta 1921. nas bo obilno poplačal za izgube in strah, ki smo ga morali preživljati v začetku leta. V prvi polovici leta bodo ljudje trepetali pred bojaznijo, da bi utegnili priti do nove vojne. Toda vojne ne bo. Pojavili se bodo tudi mnogoteri revolucionarni poskusi, ki pa bodo udušeni v kali.

Tako francoska prerokinja. Za objavljene napovedi ji seveda prepuščamo vso odgovornost.

Romunsko in Poljsko, je popolnoma izmisljena.

Francija in nemško zlato. Francoska banka je od nemške državne banke prejela v zmlusu prvega in tretjega odstavka člena 29 versailleske mirovne pogodbe posliko večje množice zlata. Gre za del zneska v zlato, ki ga je upravni svet javnih otomanskih dolgov deponiral v Nemški državni banki kot garancijo za prvo emisijo bankovcev turške vlade in kot ostanek plačila posojila v zlato, ki je bilo dovoljeno otomanski vladi 5. maja 1916. Zlato bodo stekali in izročili reparacijski komisiji, ki odloči, kako naj se uporabi.

Razbiti nemški aeroplani. »Daily Mail« poroča iz Anverse, da so letala, ki jih je Nemčija morala v zmlusu vojaških določb

mirovne pogodbe oddati medzavezniški letalski komisiji, dospela v Anverso popolnoma poškodovana. Najvažnejši deli strojev so bili razbiti.

Razprava na svetu zveze narodov o židovskem vprašanju. Svet zveze narodov je sklenil, glede vzhodno - židovskega vprašanja v Avstriji pozvati avstrijsko vlado, naj pošlje svoje delegate v Ženevo, ki bodo dali svetu zveze narodov pojasnila v tem vprašanju.

Izpraznitev Mezopotamije. »Daily Express« poroča: Angleško vojno ministrstvo je ukrenilo vse potrebno, da se Mezopotamija čimprej izprazni. Nekaj bataljonov je že dobilo povelje, naj se umakne v Indijo.

Gospodarstvo.

NAŠE ŽELEZNIŠKO VPRAŠANJE.

Ko so se julija p. l. podražile železniške tarife za kakih 100—200%, je naletelo to podraženje na vsestransko kritiko. Vlada je opravičevala podraženje s potrebo, da se pride v okoliš velikemu deficitu železniške uprave, katerega naše državne finance ne zmorejo.

Zdi se, da je bila ta pot, ki jo je ubrala državna železniška uprava, bolj strogo fiskalne, nego gospodarske narave, kajti kakor nam kaže polletna skušnjava, zvišanje železniških tarif ni doseglo svojega neposrednega namena, t. j. odprave deficita v železniškem obratu, niti ne izdatnega zmanjšanja istega. Dokaz temu je dejstvo, da se že govori o zopetnem zvišanju železniških tarif. Kakor se z lanskim povišanjem železniških tarif ni dosegel gornji namen, tako je več kakor gotovo, da ga tudi zopetno zvišanje ne bi doseglo, kajti previsoke železniške tarife imajo vedno za posledico omejitve prometa, s čemer se na drugi strani zgubi, kar se je na eni strani pridobilo. Vrtega pa previsoke železniške tarife podražujejo izvoz in uvoz ter s tem posledno cene vseh življenjskih potrebščin.

Najti se mora torej srednja pot med interesi železnice, oziroma državnega fiskusa, in interesi narodnega gospodarstva, katero zahteva kolikor mogoče cenena prometna sredstva. Z ozirom na interese narodnega gospodarstva, ki so v tesni zvezi z interesi državnega gospodarstva, stoji mnogi na stališču, da država nima iskati pri železniškem prometu popolnega kritja stroškov, še manj pa virov dohodkov za državno blagajno, ker se eventualna izguba izdatno pokriva z indirektnim dobičkom, ki ga donša državi razvijajoče se narodno gospodarstvo.

Razum tega pa primerno nizke tarife prinašajo še direktno korist s tem, da se promet, tako osebnih kakor blagovnih, na železnicah izdatno pomnoži kljub temu, da ostanejo režijski stroški skoro isti.

Politika matematičnega zvišanja železniških tarif je torej skrajno kratkovidna prometna politika. Ako hočemo spraviti našo železniško politiko v pravi tir, se je treba lotiti velikopoteznih sredstev. V to svrhu ne zadostuje misliti samo na višanje dohodkov, temveč je potrebno tudi podvreči se vsem stroškom, ki so potrebni, da se zboljša ves promet, t. j. treba je investirati primerne vsote.

Ako država takih vsot ne zmore in ni v stanu si pribaviti v ta namen ne notranjih ne zunanjih posojil, ne preostaja pač drugo, nego da se izročijo železnice za neko dobo v zakup močnim denarnim družbam ali pa se vsaj izvedejo kake druge transakcije s takimi družbami, kar se tiče n. pr. poprave železniških prog, oziroma vsakovrstnega železniškega materiala. Načelo, ki velja povsodi, da kdor ne seje, tudi ne žanje, velja brez dvoma tudi v tem vprašanju.

★

Uvoz mineralnih olj. Odsek ministrstva za prehrano sme odseti dovoliti uvoz mineralnih olj samo industrijalcem in porabnikom za njihovo lastno porabo, ter samo v količinah do pol vagona, to je 5.000 kg in sicer brez vsake kavejce. — Uvoz mineralnih olj preko pol vagona dovoljuje izključno imenovano ministrstvo, oddelek za mineralna olja, ki so namenjena za prodajo in sicer ne glede na količino, ki se uvaža. V teh primerih izdaja uvozne dovoljke, izključno le imenovano ministrstvo, in sicer tudi tedaj, ako uvožena množina ne presega 5.000 kg. — V zadnjih dveh primerih se morajo stranke obrniti za uvozno dovoljke na ministrstvo za prehrano in obnovo dežel, oddelek za mineralna olja, ter priložiti svoji pravilno kolekovani prošnji potrdilo protokolacije ter potrdilo, da so plačali davek

za preteklo leto; dalje za vsak vagon kaveja 500 dinarjev, ki zapade v prid državne blagajne, ako uvoznik ne izpolni pogojev, pod katerimi se mu je dovolil uvoz.

Vprašanje odkupa južne železnice. Pomočnik ministra za promet je odpotoval na Dunaj, da prouči vprašanje južne železnice in zbere podatke glede odkupa proge na našem ozemlju.

Financiranje domačega izuma. O. Franjo Suhodolnik je izumil zelo dober način izdelave različnih predmetov iz kriz z zelo okusno apliciranimi narodnimi motivi. Na posebni konferenci v Obrtnem zboru v Zagrebu je g. Suhodolnik pokazal način produkcije svojih izumov, ki so vzbudili občno pozornost interesentov. Zato so na konferenci sklenili osnovati delniško družbo za produkcijo Suhodolnikovih izumov.

Dve novi električni centrali se snujeta in sicer v Somboru in Zagradcu. 23. januarja je sprejel somborski občinski svet načrt zagrebške tvrdke Rizer in Payer, ki predvideva centralo z 180 konjskimi silami. V Zagradcu pa se je osnovala zadruška »Električna centrala Zagradec«, ki bo zgradila električno centralo na Krki pri Zagradcu. Ta centrala bo preskrbovala okolška mesta in industrijska podjetja z električno silo.

Nova velika tvornica sodne vode v Zagrebu. Prva hrvatska zadruga prodajalcev sodne vode na drobno namerava zgraditi v Zagrebu veliko, moderno tvornico za izdelavo sodne vode, skupno s kuhališče, delavnico in velikim skladiščem. Zgraditev tvornice bo veljala okoli 700 tisoč kron, to vsoto bodo pokrili zadrugari sami.

Dohodki osljetke carinarnice meseca januarja t. l. znašajo 100.690.400 kron.

Tvornica za glavniške v Sarajevu. Kako poroča »Jugoslovenski Lloyd« namerava neka zagrebška tvornica druge stroke preurediti del svojih velikih prostorov za tvornico glavnikov v večjem stilu. Ker tam primanjkuje strokovnega delavstva, ga bo skušalo podjetje dobiti iz Slovenije, kjer je domača glavnikarska obrt znatno razvita (zlasti v škofjeloški okolici Op. ur.)

Tržska borza. V Trstu se nahaja samo zasebna borza, ki se kmalu izpremeni v oficijelno borzo. Na borzi bo uveden sistem ultimato-trgovanja. Vsled tega se bodo dosedanja borzna pravila izpremenila. Borzni posredovalci bodo morali položiti okoli 1000.000 lir kot denarno jamstvo.

Padanje cen obutve v Bolgarsku. Padanje cen, ki vlada na svetovnem trgu, se opaža tudi v Bolgarski. Čevlji, ki so veljali pred šest tedni še 600-650 levov, se dobe sedaj za 400-450 levov.

Premoga dovolj. Holandska, Švica, Danska, Švedska, Norveška, posebno pa Francija so za nekoliko mesecev s premogom dobro založene. Ker je torej premoga zadosti, padajo povsod premogovne cene, posebno pa v Angliji, Franciji, Angliji in Italiji postajajo vsled vedno večjega dostavljanja nemškega reparacijskega premoga, v preskrbi s premogom vedno bolj neodvisne.

Romunska petrolejska produkcija. Kako poročajo iz Bukarešte, se je petrolejska produkcija v Romunski sicer dvignila, a še vedno ni dosegla normalne višine. Vzrok tiči v pomanjkanju skladišč ter zmanjšanju električne sile, vsled česar zamorejo nekatera podjetja samo 6-8 ur dnevno delati in pa v slabih izvoznih prilikah. Promet po Donavi je namreč zbrinjen, pa tudi morski transporti so redki, mesečno samo 3-4 ladje s petrolejem. V l. 1919 je znašala romunska petrolejska produkcija 920.410 ton, v l. 1920 pa 1 milijon 030.086 ton. V enem letu se je torej zvišala produkcija za 109.676 ton.

Poljska valutna katastrofa. Novi poljski finančni minister Steczkowski je te dni izjavil zastopnikom poljskih bank, da se vrednost poljske marke ne more povzdigniti z umetnimi sredstvi. Glavni vzrok padanju poljske marke leži v tem, ker gotovi krogi, ki so zainteresirani na diskreditiranju poljske valute, poplavlajo inozemske trge z poljskimi bankovci. On priporoča bankam izredno previdnost v devanju kreditov, vlada pa bo strogo pazila, komu da koncesijo za nove delniške družbe. S druge strani pa poročajo da namerava poljska vlada zamenjati sedanjo valuto ter mesto marke upeljati zloto, star poljski goldinar.

Usoda leta 1921.

Vsi časi, posebno hudi, imajo svoje preroke. Med vojno je bila po svojih prerokovanjih posebno znana Francozinja Madame de Thebes, ki je napovedovala vojne razvoj in konec. Ta prerokinja je posebno dobro pogodila začetek vojne med Italijo in Avstrijo. Njeno prerokovanje se je uresničilo malone do pčice. Pa ne samo visoko civilizirani francoski narod, tudi drugi narodi in celo Slovenci imamo mnogo različnih prerokovanj, ki so popisana v takozvanih šembiških bukvah. Preprost narod tem prerokovanjem rad verjame in tudi izobraženci se jim tu in tam slepo zaupajo. Je pač človeška narava taka, da tiči v njej precej bajejvernosti.

Najbolj popularna prerokinja v Franciji je po smrti Madame de Thebes Madame Fraya, ki je sedaj objavila v listu »Excelsior« svoje

Dnevne vesti.

— **Znižanje taks za kinematograf.** Finančni minister dr. Kumanudi je podpisal včeraj naredbu, s katero se državne takse za bioskope in druge zabavne predstave znižajo od 30 na 20 odstotkov. Radi tega znižanja morajo kinematografi dati tudi poučne predstave. Hkrati je ministru za prosveto izdalo naredbu, da se morajo filmi cenzurirati po celi državi, kakor se to godi že sedaj po nekaterih pokrajinah.

— **Razmejitve na Stajerskem.** Našo včerajšnje notico je popravilo v toliko, da nam na Kapli (in ne pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu) pripadeta cerkev in slovenska šola, dočim ostane šulterajnska šola Avstriji. Kakor znano, pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu sploh ni bilo nemške šole.

— **Ob katerem času delata naši radio-brzojavni postaji z inozemskimi postajami.** V Jugoslaviji posluša dve radio-brzojavni postaji, namreč Beograd - Banja in Sarajevo. Radiopostaja Beograd - Banja dela: 1. s Parizom od 3 do 4, od 9,35 do 10, od 14,45 do 17; 2. z Londonom od 11, od 13,30; 3. z Rimom od 12 do 14; 4. s Prago od 14 do 15 in od 20 do 21; 5. z Bukarešto od 18 do 18,30 vsakega dne. Radiopostaja Sarajevo dela: 1. z Berlinom od 10,30 do 11,30, od 17 do 18 in od 21 do 22; 2. z Dunajem od 8 do 10, od 14 do 15,30 in od 22 do 24; 3. z Varšavo od 19 do 20 vsakega dne. Za navedeno razdelitev je veljaven srednjeevropski čas.

— **Okrožni klub »Jugoslovanskih dobrovoljcev«** v Kranju poziva vse dobrovoljce na mesečni sestanek, ki se vrši v nedeljo 13. tm, ob 10. dopoldne v gostilni »Nova pošta«. Dnevni red: poročilo o sklepih zadnje vodstvene seje.

— **Za »Jugoslovansko Matico«** je prelože naše upravnistvo 120 K, ki jih je nabrala vesela družba pri »Belem volku«. Denar je izročen na pristojno mesto.

— **Na zabavnem večeru pjevskega društva »Zarja«** v Ptuj se je nabralo za »Jugoslovansko Matico« 170 K. Denar hrani tov. Gaiser.

— **Občina Jezersko** je pridržana, kakor javljajo »Službene novine«, okrajnemu glavarstvu Kranj.

— **V toplicah Dobruha pri Celju** je razpisana restavracija v zdraviliškem domu. Pogoji v Uradnem listu št. 12.

— **Smrtina nesreča na progi juž. žel.** V nedeljo 6. tm je povozil vlak št. 44 na progi Zagorje - Sava čuvaja Nejedivja Jaroslav-a. Odtrgalo mu je desno nogo in zmečkalo glavo, da je bil na mestu mrtev. Nejediv, ki je bil rodom Čeh, zapušta ženo in 7 neposkrbljenih otrok v starosti od 3 mesecev do 13 let. Pokojnik je bil vedno zaveden Slovan. Med svojimi tovariši železničarji in predpostavljenim je bil spoštovan in priljubljen. N. v. m. p.

— **Roko mu je zmečkalo,** Tomasej Gričarjev, delavec v tovarni »Bistra« v Domžalah je bil zaposlen pri stroju. Ker ni bil stroja vajen, je segel z desno roko tako nerodno med kolesa, da mu jo je popolnoma zmečkalo.

— **Nogo si je zlomila** Jožefa Zakrajšek hči batarja iz Male Slavec pri Laščah, ko je skočila pri vožnji s sank.

— **V dobi pasje stekline.** Vsled znanega slučaja pasje stekline so tudi v ljudskih šolah razlagali otrokom znake stekline. Trgovčev Petek si je od cele razlage je zapomnil, da stekli pes rep med noge tišči. Po kosilu je opazoval domačega »fokselna« ter vesel zaklical mami: »Naš pes pa ne b nikoli stekel!« Mama: »Zakaj ne?« Petek: »Ker ima premalo repa, da bi ga mogel stisniti med noge!«

Ljubljana.

— **Dobrovoljski glas.** Prejeli smo iz dobrovoljskih vrst: Gospodom, katerim je pisarna društva »Jugoslovanskih dobrovoljcev« v Kolodvorski ulici 3 velik tra v peti, svetujemo, da so proti nam vsaj dostojni in da nas ne izzivajo. Če pa na vsak način stremijo za tem, da izzovejo konflikt, jim garantiramo, da bomo porabili vse kulturne predstave in jim na »balkanski« način dokazali, da danes bivši črnožolti oficirji in civilisti nimajo več besede v državi, katero smo mi gradili.

— **Doprni kip Ivana Cankarja** je razstavil v Schvettnerjevi knjižnici v Prešernovi ulici naš dobitnik umetnik profesor Alojzij Repič. Umetvor, izvršen iz laskega marmora, je na prodaj, in to ugodno priko priporočamo zasebnikom in društvom, ki žele svoje prostore okrasiti s takim delom.

— **Društvo poštnih uradnikov** in uradnic ima 13. tm, ob 14. v Ljubljani v hotelu »Triglav« svoj redni občni zbor, na predvečer pa ob 20. v prostorih poštnega urada Ljubljana 4 predkonferenco.

— **Osrednje društvo kr. poštnih poduradnikov** ima svoj redni letni občni zbor 12. tm, ob 6. zvečer v restavraciji »Novi Svet«, Prešernova soba, Gosposvetska cesta št. 14.

— **Tudi tolažba,** Prebivalci ljubljanskega predmestja so naprosili občinskega svetnika, naj interpelira v občinskem svetu, da se navozi par voz gramoza v cestne mlake. Občinski oče pa jih je potolažil:

»Saj ne bo vedno tako. Predno bomo imeli občinsko sejo, že lahko veter in solnce ceste posušita, potem pa sem jaz blamiran.« Kakor pa kaže sedaj vreme, se možu še ni tako kmalu bati blamaze.

— **Tatova napadla železniškega čuvaja.** Franc, Unger, ki je zaposlen kot železniški čuvaj na glavnem kolodvoru, je prišel na tir 14 do vagona, v katerem se je nahajalo meso za eksport. Naenkrat je skočil neki železniški delavec s kakšnimi 5 kg mesa v rokah iz vagona, Unger je zahteval od njega legitimacijo. Ker je ni dobil, je vprašal drugega pristopivšega delavca, če pozna prvega. V tem pa je skočil prvi delavec proti njemu in ga z nožem zabodel v vrat. Pri čemur ga je tudi drugi delavec tolkel s kamnom po glavi. Nato sta obadva zbežala. Franc Unger je bil prepleten v bolnico. Tatinskih napadalcev ne pozna osebno, pač pa po videzu. Upati je, da bosta tatova kmalu izsledena.

— **Nesreča z revolverjem.** V ponedeljek je v Spod. Siški na poštarnici bivačica 25 letna učiteljica Alojzija Novak v šali preizkušala samokres, o katerem ni vedela, da je nabit. Nastavila si je samokres na prsi ter pritiskala na petelin. Naenkrat se je samokres sprožil in krogla jo je zadela v prsa. Prepleteni so jo z rešilnim vozom v bolnico, kjer imajo zdravniki upanje, da ji rešijo življenje. Včeraj se njeno stanje še ni poslabšalo.

Maribor.

— **Za ravnatelja mariborskega učiteljskega** je vendar imenovan prof. Mat. Pirc, kakor je naš list nedavno poročal. Prof. dr. Z. iz Ljubljane, ki je bil pred tri četrti leta predlagan za to službo primo loco, je dobil pred imenovanjem profesorsko mesto na mariborski gimnaziji.

— **Velike demonstracije vojnih invalidov** ter vdov in sirot so bile v ponedeljek pred mariborskim okrajnim glavarstvom. Na telefonični poziv je poverništvo za soc. skrb iz Ljubljane odgovorilo, da se bo rešitev zadeve pospešila ter bo najpotrebnejšim za prvo silo dalo poverništvo v lastnem delokrogu nekaj sredstev na razpolago. Nekaj se res mora nujno ukreniti za največje reveže, ker od 2 K dnevne pokojnine pač ne more živeti noben invalid.

Cele.

— **Licitacija za nabavo slame** za celjsko garnizijo. Po naredbi komandanta Dravske divizijske oblasti se vrši 20. tm, ob 10. dopoldne v pisarni celjske polkovne okrožne komande ostenja licitacija za nabavo 120 tisoč kg slame za celjsko garnizijo za čas od 1. marca do 30. septembra 1921. V prepisane pogoje se zamore vpregleda vsak dan od 10. do 12, in od 14. do 16, v pisarni Intendantnega skladišča v Celju. Kavgica znaša 10 odstotkov od zaključene svote. Ponudnik, katerega ponudba bo najcenejša, ostane obvezan za oddajo slame takej, država pa bo obvezana po odobrenju licitacije od pristojne oblasti.

STATISTIKA PREDPUSTA.

— **V ljubljanskem policijskem okolišču** je bilo letos predpustnih veselje in zabav 167. Večjih prireditev je bilo 42, od teh v hotelu Union 21, v Narodnem domu 17, v Mestnem domu 4. Plesnih šol je bilo 12. Redni koncerti so se vršili v kavarni Narodnega doma. Pri teh prireditvah je bilo točenje alkoholičnih pijač dovoljeno le do 24. ure, razen pri stanovskih prireditvah n. pr. lovski ples, umetniška noč. Seve se je točno in pila še več zasebno, kar dokazuje dejstvo, da je bilo v 6 tednih letošnjega leta pri policijskem ravnanstvu že vplačanih 10.670 K globe za pijačevanje. — V začetku je poskušalo policijsko ravnanstvo omejiti pijačevanje na ta način, da je po polnoči prepovedalo točenje alkoholičnih pijač, kar pa ni imelo zaželenega uspeha. Vedno želni gostje so si dali do polnoči nanesti na mizo toliko pijače, da je učinkovala do jutraj. Vsled tega je dejelna vlada po polnoči sploh prepovedala uživanje alkoholičnih pijač. Toda tudi to sredstvo ni moglo preprečiti pijačevanja, popivalo se je na skrivaj in še z večjo strastjo, češ, pa le znamo varati policijo. Lepo je bilo včasih gledati, kako je napol trezni prijatelj svojemu napol pijanemu tovarišu šepetal: »Trdno se drži, tiho bodi, policaj gleda, kako bi nas spravil v kazen.« — Javni plesi sicer niso bili dovoljeni, tem bolj pa se je plesalo v takozvanih »zaključnih družbah«, da so lahko gojenke in gojenci vseh 12 plesnih šol v polni meri pokazali svoje umetnost. Ker Ljubljana tako lepo »napreduje«, bomo kmalu imeli več plesnih kot vseh ljudskih, srednjih in strokovnih šol. Višek kulture ne bo dosežen popel, dokler ne dobimo svoje — plesne akademije. Trezni matematiki naj izračunajo, koliko narodnega premoženja je uničil predpust samo v Ljubljani.

TAKTILIZEM — NAJNOVEJŠA MARINETTIJEVA IZNAJDBA.

— Najprej futurizem, potem dadaizem, sedaj pa — taktilizem. Prosluli Marinetti, ki vidi samo v radikalnem prelomu s preteklostjo rešitev za novo umetnost bodo-

nost, Marinetti, ki istoveti glasbo bodočnosti z umetnostjo ropotanja, je oče te najnovejše umetnosti. Futurizem je zanj že mrtev, za dadaizem ima še samo pomilovalen smehljaj. Kdo se bo pa tudi še pečal s takimi stvarmi, katere človek uživa kot vsako drugo umetnost z vidom in poslušnostjo! Zakaj pa imamo tip? Nova umetnost, ki jo pridiguje, bazira v prvi vrsti na tipu. Marinetti je že ustvaril umotvore, ki se morajo otipati in ki baje po kakovosti blaga vzbude občutek puščave, velemesta i. t. d. Najbrže pa bo taktilizem kmalu zamenjal orodjem, ki bo baziral na vonju! — Človek, ki se s takimi budalostmi peča, mora imeti poleg bujne fantazije neverjetno mnogo časa.

★

EMANCIPACIJA ZEN V INDIJI.

— **V Evropi se mudita** sedaj na študijskem potovanju sir Edvard in lady Bose. Lady Bose je prva Indijka, ki je dovršila medicinske študije ter je ustanovila v Kalkutti prvo višjo deklisklo šolo. Nekemu pariskemu novinarju je izjavila o položaju indijskih žen sledeče: »V Bombaju imajo ženske občinsko pravico. Dobro pa je treba razločevati med mohamedankami in budistinjami. Če tudi so mohamedanke izobražene, se vendar ne marajo gibati prosto in ne gredo nikomur brez pajčolana. Budistinke so svobodnejše in v Kalkutti jih je že 8-9 odvetnic oziroma zdravnic. Postave za ženske so v Indiji milejšje kot v Evropi. Bile so pa to že tudi tedaj ko je bila žena v Evropi še sužnja. Soproga je v Indiji vedno prosto razpolagala s svojim imetjem. Indijke so bile tudi že v starih časih naobrazene ter so se že od nekdaj znanstveno udeleževale.

— **V starem veku** imamo že žeske astronomie in matematike, ki niso zaostajali za moškimi. Gotovo se še sedaj nahajajo v Indiji analfabete, a njihovo število je dosti manjše od moških analfabetov. Pa tudi analfabete niso neizobražene. Najpreprostejša ženica recitira stare indijske epe. Prizadevanja moderne ženske omike pa najdejo v Indiji obilo odmeva.

— **Lady Bose se vrača** sedaj domov, kjer bo vse nove ideje, ki jih je spoznala na svojem potovanju skušala uresničiti.

★

HIŠA STRAHOV.

— **Ves Bristol govori** zadnje čase samo o skrivnostnem slučaju, ki se je pred kratkim zgodil v mestu. Ko sta nekda vdova Smith in njena hči se nedavno spravljali k počitku, sta zaslišali, da so se vežna vrata narahlo odkrila, dasiravno jih je bila hčerka zaklenila. Vsa razburjena je šla mati pogledat, kdo da jih je odprl. Vrata so bila na stečaj odprta, a o storilcu v cel hiši ni bilo sledu. Mati je nato vrata zopet zaklenila in zapahnila. Nopopisan pa je bil strah dam, ki sta celo noč prečuli, ko so bila vrata zjutraj vkljub zapahu zopet odprta. Naslednjo noč se je to ponovilo. Prestrašena dami sta napolnili na policijo ta misteriozen slučaj. Policisti pa so bili neverni Tomaži, ter so sklenili, da njamejo »duha«. Drugo noč so res zastražili hišo; toda ko so o polnoči vrata bila zopet odprta, tudi oni niso mogli storila izslediti. Ves Bristol govori sedaj o tem in ugiba, kaj naj to pomeni. Mnogi so menja, da imata dami sovrastnike, ki jima hočejo na ta način strahenja s skrivnimi pripravami ogreniti življenje. Dami sta seveda omenjeno stanovanje iz strahu zapustili in se preselili drugam, kjer jih pa dolej še ni strahilo.

★

USTANOVNI OBČNI ZBOR SADIJERSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO.

— **Sadjarstvo** v Sloveniji je važna kmetijska panoga, ki je vredna in tudi potrebna vsestranskega pospeševanja. Saj je menda ni hiše, ne posestva, kjer bi se ne gojilo nekaj sadnih dreves. Nekatere pokrajine Slovenije so pa naravnost izrazite sadijarske pokrajine, kjer je sadije poglaviti pridelek.

— **Napačno bi bilo,** ako bi se pri pospeševanju sadjarstva zanašali zgolj na javne v to svrhu poklicane čimtelje in njih ustanove, ampak pomagati si moramo tudi s a m i. Tega pa ne bomo dosegli na noben način bolje, lažje in hitreje, nego s primer-no strokovno organizacijo, v kateri bomo po zgledu brezštevilih podobnih organizacij drugih držav, na vse strani zastopali in uveljavljali sadjarstvo zadevajoče interese uspešneje, nego je to posamezniku mogoče.

— **Potreba tako strokovne združitve** se je posebno poudarjala ob priliki sadijarske enketi pri poverjenstvu za kmetijstvo v minulemu letu. Na splošno željo vseh udeležencev se je sestavil odbor, ki se mu je poverila naloga, pripraviti vse potrebno za ustanovitev takega društva. Predpriprave so dovršene in zato sklicujemo ustanovni občni zbor, ki bo v Ljubljani, 20. t. m. v posvečovalni dvorani poverjenstva za kmetijstvo (Marijanskih). Začetek ob pol 10. dopoldne.

— **Dnevni red:** 1. Imenovanje dveh zapisnikarjev in dveh skrutinatorjev. 2. Poročilo predsednika pripravljalnega odbora. 3. Obravnava društvenih pravil. 4. Volitev načelstva in odbora. 5. Volitev v posamezne odseke. 6. Predlogi in nasveti.

— **Vahimo** vsi zainteresirani, da se tega občnega zbora udeležijo v velikem številu. Kdor ne more priti, naj do 20. t. m. pisмено priklasi svoj pristop na naslov: M. Humek, Ljubljana, Linhartova ulica 12. Na tem občnem zboru se bo obravnavalo tudi vprašanje izdajanja društvenega glasila »Slov. Sadjarja«. — Pripravljalni odbor.

Sport in turiztika.

— **»Turistovski klub«** »Skala«, ki se je ustanovil dne 2. tm, naznanja, da se naj dopisi pošiljajo na odborovo sobo. Stari trg št. 34-III., kjer se dobi vsak torek med 18 in 19 uro tudi osebne informacije.

— **Redka ugodnost!** Člani sportnih klubov, včlanjeni v Sportno zvezo, dobe o priliki prireditve sankaške tekme 13. tm. in smučarske tekme 20. tm. (v Bohinju) za polovico znižane vozovnice, ako se zgledajo po tozadevno izkaznico Sportne zveze (Narodni dom od 8.—12., 3.—6.). Izkaznica ni veljavna samo za dan tekme 13. in 20. tm., temveč se lahko sportniki odpeljejo že tudi prej, naj pred tekmo v Bohinju.

— **Iz Bohinja** nam poročajo z dne 8. tm., da leži v dolini 51 cm snega, v višjih legah od 1000 m dalje pa že krog 1 m na debele. Smuka idealna. — Sankalistice se urejuje in izpopolnjuje, tako da bo od četrtka dalje odprto za trening pred sankaško tekmo, ki se bo vršila 13. tm.

— **Velika sportna prireditev** v Bohinju dne 13. t. m. — V Bohinjski Bistrici se bo vršila dne 13. t. m. letošnja sankaška tekma za »prvenstvo Jugoslavije«, »prvenstvo Slovenije« in »prvenstvo Bohinja« za 1. 1921. I. s. v 5 delih. — I. Tekma seniorjev (enosedežna — 2000 m — 3 diplome, 1 častni znak.) II. Tekma juniorjev (enosedežna — 1000 m — 3 diplome, 1 častni znak.) III. Damska tekma (enosedežna — 800 m — 3 diplome — 1 častni znak.) IV. Tekma dečkov in deklek (do 16. leta) enosedežna — 800 m — 5 diplom, 2 častna znaka.) V. Tekma na dvosedežnih sankah — 1000 m — 6 diplom — 2 častna znaka. Začetek ob 10. uri. — Vsopred, tekmovalni predpis: glej 4. in 6. štev. »Sporta« 1921. — Pojasila, prijave in prijavnice na naslov: »Sportna zveza«, Ljubljana, Narodni dom. — Zimskosportni odsek, Boh. Bistrica, »Tourist Office«, Ljubljana, Dunajska cesta.

Gledališče in glasba.

— **Repertoar ljubljanskega gledališča.** Drama: Sreda, 9. zaprto. Četrtek, 10. zaprto. Petek, 11. zaprto. Sobota, 12. »Školjkar« (A). Nedelja, 13. »Miss Hobbs« (Hobbs (izv.) Pon., 14. »Madame sans Genes« (E). — Opera: Sreda, 9. »Pred vrtni slave«. Gostovanje hudožestvenega teatra. (izven). Četrtek, 10. »Potop«. Gostovanje hudožestvenega teatra. (izven). Petek, 11. »Tri sestre«. Gostovanje hudožestvenega teatra. (izven). Sobota, 12. »Tosca«. (E). Nedelja, 13. »Fra Diavolo« (izven). Ponedeljek, 14. Koncert Josip Rihavec in Ciril Lika (izven). — Predstava »Tri sestre« (gostovanje hudožestvenega teatra) v petek 11. t. m. začena ob pol 8. zvečer.

Znanost in umetnost.

— **Naši zapiski.** Pravkar je izšla 1 številka novega letnika tega »mesečnika za politiko in gospodarstvo, kulturno in socialno življenje« v novi, priklupni opremi z naslednjo vsebino: Dr. Dragot. Lončar: Sloveni in Jugoslovanci; dr. Fr. Veber: Materijalizem; — dr. A. Serko: Naše medicinske fakultete; — dr. V. Ozvald: Za vodilo — ter J. P. Machar: Ovidjeva molitev. Zelo bogat »Pregled« prinaša prispevke J. Jurkoviča, K. Ozvalda, Fr. Erjavca in dr. V. Moleta. Ker je revija strogo kulturna in ne strankarska ter sodelujejo pri njej naši prvi znanstveniki in publicisti. Jo toplo priporočamo. Izhaja sedaj redno vsakega meseca in stane letno le 60 K. Naroča se pri »Slovenski Socialni Matici«, Ljubljana, poštni predal 91.

Pokrajina.

— **Šostanj.** Najglasnejši vželezniških vozovih, v gostlinah in v javnih lokalih sploh so pri nas Nemci in nemčurji, ki hvallijo vse, kar je nemškega, avstrijskega, štajerskega ter koroskega in zabavljajo proti vsemu, kar je srbskega, jugoslovanskega in slovenskega. Če temu ne bo kmalu konec, še bodo začeli nerazsodnji, katerih je vedno velika večina — vse to verjeti, češ — mora že biti res, ker se sploh nihče ne upa ali noče ugovarjati. Ni dolgo temu — kar je v gostlini Hanke v Šostanju neki že iz avstrijske dobe znani nemškotarski železniški uradnik (službuje sedaj v Slavoniji) večkrat ostantativno kričal: »Serbische Sewelne«. V gostlini Cerovžek se repenči neki uslužbenec klobučarja S.

LISTNICA UREDNISTVA.

— **Gosp. A. M. Ljubljana.** Pesni žal ne moremo priobčevati. Ako želite rokopol nazaj, Vam je na razpolago v našem uredništvu.

— **Muč Vas glavobol? Zobobol?** Trvanje v udih? Malo Fellerievega Elza-fluida in odpravljene so bolečine! 6 dvoinatih ali 2 veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebi. Felleriev Elza mentolni črtik in komad 12 K.

— **Želodec Vam ni v redu?** Nekal pravih Fellerievih Elza-kroglic! Te so dobre! 6 škarlic 18 K. Pravi balzam 12 steklenic 72 K. Prava švedska tinktura 1 velika steklenica 20 kron. — Omot in poština posebi. a naiceneie. Furen Feller Stohica donia. Elsa trg št. 357. Hrvatska, C.

Mali oglasi.

Proda se:

SPALNA SOBA

— v težki laški renesanci in nekaj drugega pohištva je naprodaj na Glincah 37 ob Tržaški cesti. 222

ČEDNA HIŠA

— pri Mariboru za 1 do 2 družini. — Kopališče se kupi ali se išče v najem eventuelno se zamenja z enakim v N. Avstriji. — Posesstvo tri četrt ure od Maribora, 7 johov z 2 johoma vinograda. — Gosposka hiša in gospodarsko poslopje. — Hiša z nadstropjem z mešano trgovino. — Vila s posestvom pri Ptuj 4 johi posestva. — Posesstvo 16 johov, 2 joha gozda 1 joh vinograda, veliki sadni vrtovi, 5 glav živine, 6 svinj 360 tisoč K. — Posesstvo 40 johov, ravna lega v Vidmu z živino. — Lepa vila v Mariboru, kupec dobi stanovanje. Industrijsko podvzetje s stroji in hišo velik zaslužek. Priložnostni nakup. — Realiteta pisarna »Rapid« Maribor, Gosposka ul. 28. 226

LEPA NOVA HIŠA,

— v Trbovljah, v kateri se nahaja trgovina se proda. Hiša je 5 minut oddaljena od rudnika pol ure od postaje. Natančna polasna daje Anton Medvedšek, krojač Loke št. 20. 225

KAVARNA, HOTEL IN GOSTILNA

— s celim inventarjem v Dolnji Lendavi v Prekmurju se takoj proda. Pismane ponudbe na Viljem Modiš, kolodvorski hotel Čakovce. 204

BEGUNCI - AMERIKANCI POZORI

— Posesstvo od 4 do 400 orahov. — Gostilna z zemljiščem. — Hotel z 28 sobami in do o opremo. — Trgovina opremljena. — Vila, hiše se prodajo potom pisarne nepremična Zagorski, Maribor, Barvarska ulica 3. 205

MED (TRČAN)

— najfiniši namizni za pečivo, garantirano čebolni pitaec kg 4 50 K. Pošila se po pošti in po železnici. A. Maček, Vrhnika. 214

ČISTO SVINJSKO MAST

— doma topljeno, razpošlja in ponudbe sprejema od 50 kg naprej po najnižji dnevni ceni trvdka Janko Popovič, Ljubljana. 211

V NAJEM SE ODDA

— eventuelno se tudi proda usnjarija v okolici Ptuja, večja polasna daje Franc Mahorič gostilničar v Ptuj. 217

Službe:

DEKLICA ZA VSE

— koja zna prati in likati traži se za matu obitelji. Ponudbe s prepisima spričevala in zahtevima plače na dr. R. Siebenscheina, odvjetnika Zagreb. 22

URARSKI POMOČNIK

— za mešano delo se sprejme proti visoki plači takol. Ponudbe je nasloviti: F. Čuden, Prešernova ulica 1, Ljubljana. 191

— **STALNEGA POTNIKA ZA JUGOSLAVIJO** IN KORESPONDENTINJO

— 133e tovarna kragvat Angel Hribar, Slovenji gradec. 200

Razno:

Sprejme se

— več gospodov na hrano v sredini mesta. Plača se kosilo in večerja 18 K. Naslov se izve v upravnistvu. 224

Zenitne ponudbe

UDOVEC

— penzionist, samost. simpatične zunanosti, razrednega slovanskega mišljenja, 50.000 K v čistem in pohištvo, želi znanja s primerno žensko srednje starosti v svrhu skupnega gospodijstva oziroma zakona. Ponudbe pod »Ednost 49« na upravo »Jugoslavije«. 223

M. Zévaco:
Kraljev vitez.
Zgodovinski roman
(Dalje.)

Blagovolite, Sire, premilostno sprejeti zatrdilo moje vdanosti, v kateri ostanem vedno Vašega Velikanstva najponižnejši in najpokornejši podanik, Ludvik Marija baron de la Neuville, guverner kraljevske Bastilje.

Luvnes, Richelieu in Concini so se spogledali vsi prepadeni, kakor bi nevidna roka pisala pred njih očmi z ognjenimi črkami ime edinega, ki je bil res pomogel kralju v uri stiske in nesreče:

»Capestang!... Bahač!...«

LXVII.
Lorenzovo odrešenje.

Po tisti čudni noči, ko je bil spremlj Gizele k Violetti, je Lorenzo neumorno iskal viteza Capestanga, njiju naravnega zaščitnika zlasti zdaj, ko je bil vojvoda Angoulém-ski v Bastilji. Toda vse njegovo iztikanje po Parizu je bilo zaman.

Hkrati pa je zasledoval Leonorino in Concinijevo početje. Večkrat je prišel v maršalov dvorec, in vselej je odnesel s seboj gotovost, da je Gizele skrivališče v Meudonu še vedno neznano markizi. Pri slehernem obisku je tudi zabičeval Leonori, da preti Conciniju najhujše, ako se dotakne Gizele ali njenega viteza, dokler ga ne varuje nedotekljivost, ki mu jo more dati samo kraljevska čast...

»Kraljevska čast pa je zanj nedosežna,« je mislil Lorenzo. »Prvi korak proti nji bo njegov pogin.«

Ko je videl, da se pripravlja po mestu upor, ga je takoj obšla slutnja, da markiza ne bo zamudila prilike, okoristiti se z viharjem, ki stresa temelje monarhije. Ta slutnja ga je prignala na dan zaobljubljenega Guisovega pohoda v Louvre k Leonori; njegov namen je bil, paziti na vsak njen najmanjši gib in sleherno njeno besedo ter jo magari ubiti, ako ne bi mogel drugače odvrniti nesreče.

Brez težav so ga spustili v markizino predstobo; Leonorina zaupna služabnica Marcella ga je poznala in vedela, da je Lorenzo vedno dobrodošel v hiši njene gospode.

Kakor hitro ga je pustila samega, je začel pritlikavec iskati pametnega vzroka, da bi mogel ostati ves dan v markizini bližini. Tedaj pa je slišal v sebi glasove. Splazil se je k durim ter nastavil uho. Kri mu je zastala v žilah in lasje so se mu naježili, ko je Belfegor povedal Leonori, da se skriva Gizele v Meudonu pri »Tatinski sraki«!

»In Capestang?« je slišal vprašati markizo.

Lorenzo je prisluhnil z vsemi živci svojega bitja: samo da najde viteza, pa bo vse dobro, vse popravljeno! Toda Belfegor je odgovoril tako hitro, da ni razločil pritlikavca niti besedice. Umeknil se je in si obrisal čelo. Zdaj mu ni preostajalo drugega kakor hiteti v Meudon in posvariti Gizele. Planil je — toda prepozno! Vrata so se odprla in Leonora ga je zagledala!

Vedel je, da zdaj ne sme več bežati, ker bi zbudil njen sum, in tudi ne more, ker bi ga prijeli. Treba je bilo ravnati drzno in pridobiti časa. Lorenzo se je potuhnil, kakor bi gledal podoba, in se obrnil šele čez hip. Nato je sledil prizor, ki smo ga opisali v prejšnjem poglavju. Bil je usoden za pritlikavca: že po prvih besedah ga je obšla zavest, da mu markiza ne zaupa. Sumnja te ženske pa je pomenila smrt!

Uro pozneje sta bila Concini in Leonora v Louvru. Belfegor in Lorenzo sta jima sledila in vstopila hkrati z njima. Zeliščar se je bil hotel izmuzniti gredoč; toda Belfegor mu je položil roko na ramo in dejal prijazno, brez najmanjše jeze:

»Moja gospa vas potrebuje v Louvru; ukazala mi je, da naj vam porinem bodalo v hrbet, ako bi se branili iti z menoj.«

»Ujet sem!« je zastokal Lorenzo sam pri sebi. »Gizele in njena mati sta izgubljeni!«

V Louvru je markiza velela stopiti črncu in pritlikavcu v majhno stransko sobo zraven prestolne dvorane; nato je odšla, rekoč, da naj počakata tu. Lorenzo je prestregel njen pogled, s katerim je ponovila Belfegorju svoje strašno naročilo, toda ohranil je miren obraz. Dolgo je opazoval Nubijca, ki je stal pri vratih in mrklo obujal spomin o ljubkem bitju, ki ga je držal kratko minuto v svojem objemu in ga ni videl več odtistihdob... Marion Delorme! Lorenzo je stopil k njemu ter se doteknil njegovega kolca:

»Potemtakem ne smeva zapustiti te sobe?«

Nubijec je skomignil z rameni.

»Gospa nama ni prepovedala zapustiti te sobe,« je dejal po kratkem premisleku. »Prepovedala nama je le oditi iz Louvra.«

»Toda lahko grem naokrog in pogledam, kaj se godi?« se je zadržnil Lorenzo.

»Da, mojster, toda jaz pojdem povsod za vami. Iz Louvra mi ne uide.«

»Bodi brez skrbi, prijatelj moj črni. Še veseli me, da pojdeš z menoj. Jaz sem šibak, a ti si močan. Lahko me boš branil, ako bi mi pretila nesreča.«

Belfegor je pokimal; Lorenzo pa je šel in sedel v naslanjač, nedaleč od zaves, ki je zakrivala vhod v drugo dvorano. Privzdignil jo je in videl, da je dvorana prazna. Morda bi mogel uiti tod? Ali Belfegor ni odtrgal oči od njega. Lorenzo ni mogel dvomiti o tem, da je Leonorin jetnik. Do kdaj neki? Morda do večera. In počemu? Kakšna sumnja se je bila naselila v markizini glavi? Dolgi dve uri je pritlikavec zaman iskal odgovora na to vprašanje. Toda čas je hitel. Treba je bilo najti pot, da posvari Gizele, magari če ga pri tem zadene črncevo bodalo. Baš v tistem trenutku pa je začul Belfegorja, kako je mrmral sam pri sebi:

»Če bi jo mogel najti... Za denar — kdo ve? Če bi ji ponudil mnogo zlata...«

Lorenza je izpreletelo. Njegov sklep je bil storjen.

»Belfegor!« je rekel tiho. »Stopi k meni!«

Nubijec je ubogal. Ves Louvre krogiokrog njiju je bil poln hrupa in vpitja. Slišala sta nagla povelja oficirjev in rezke krike straž, predajajočih si parolo kakor sredi najtemnejše noči. V sosednji dvorani, ki je bila malo poprej še prazna, je stalo zdaj dvoje ljudi, tesno drug ob drugem, in šepetalo s komaj razločnim glasom. Leonora Galigai in Concino Concini!

Potegnila ga je bila senkaj v trenutku, ko je krenil kralj proti prestolni dvorani. Držala ga je za roko, prigovarjala mu in ga uklanjala svoji železni volji. Maršal se je upiral, toda zaman: kakor angel teme, ki odeva zapeljavnica s črnimi kriki, ga je zadrževala v zanke svojih razlogov ter prelivala vanj svojo strašno vero.

»Danes ali nikoli, Concino! Samo roko ti je treba iztegniti, in krona je tvoja!«

»Ne!« je zahropel on, brišoč si potno čelo. »Blaznost! Vsi ti plemiči...«

»Plemiči, ki vzklíkajo kralju, so tvoji.«

»In garda!« je dejal trepetaje.

»Vitry in Ornano padeta, kakor hitro ukažete streljati: prvi dve krogli bosta za njiju dva!«

»Toda kralj!« je zastokal maršal.

»Kralj bodi moja skrb!« je odrezala ona z glasom polnim srdite volje.

Ozrla se je naokoli, položila so-progu roko okrog vratu in zamrmrala tik pri njegovem ušesu:

(Dalje prih.)

Posestvo Kompanjona

kupim na Kranjskem. Glavne zahteve: v lepem zdravem kraju ugoden dom, dobra gospodarska poslopja. Zemljišča vsaj nekoliko orolov. Čim več tem boljše. Električna in vodovod posebno všeč. — Ponudbe naj dobro opišejo celi objekt in navedejo zadnjo ceno ter se pošlje na: upravnitvo „Jugoslavije“ pod „št. 119“. — Diskrecija, strogo zadržana.

IZJAVA.

Podpisani obžalujejo, da so dne 25. decembra 1920 na nedostojen način žalili pripravnikne finančne kontrole gospode Davorina Seničarja, Frana Ropret-a, Boleslava Bravničarja in Silvestra Tanko, vsi tačasno v Kranjski Gori in se jim zahvaljujejo, da so odstopili od nadaljnega sodnega postopanja.

Kranjska Gora, dne 5. februarja 1921.

Matevž Hlebanja, Lovro Hlebanja, oba iz Srednjega Vihra.

Franc Uderman, Franc Robič, oba iz Kranjske Gore.

F. BRUMAT LJUBLJANA

Manufaktura in tkanine.

Mestni trg 25.

Mavec-gips

Edina razprodaja Stanzer specialnega gipsa za SHS.

Alabaster I za zobotehniko	Gips-mavec	220 K	za 100 kg inkl. vreče ab vagon Ljubljana nudi
Alabaster II za modele		180 K	
Stukatura za elektrike		140 K	

Kosta Novakovič, veletrgovina maveca-gipsa, Ljubljana, Židovska ul. 1.

ODIX

Najboljša voda za usta. — Odstranjuje smjesa neugodan dah.

E. M. PENKALA i drug, Zagreb.

Zadružna banka Maribor

Gospodarska ulica števil. 20.

Centrala: SPLIT. — Podružnice: MARIBOR, ZAGREB, NOVI SAD.

Delniška glavica K 50,000.000.—.

Od fin. min. pooblaščen za nakup in prodajo deviz in valut kakor tudi za izdajo uverenja. — Trgovske zveze v vseh krajih Jugoslavije in inozemstva. Bankovni, blagovni in borzni oddelek. — Menjalnica.

Vloge na hranilne knjižice obrestuje s 4 1/2 %

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg 8 Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti in Dolnji Lendavi.

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekoči račun

Ustanovljen septembra 1919. Prometa do srede unija nad 65,000.000 kron.

4 1/2 %

čistih brez odbitka rentnega davka.

Neposredno pod državnim nadzorstvom.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

Avtogaraža Popravila vseh strojev Sušteršči & drug.	Skladišče, javno Balkan, Dunajska cesta 33.	Specialna trgovina z juveli in zlatino Lud. Cerne, Wolfova ulica 3.	s papirjem Uranus, Mestni trg 11.	s špecerijo, železno in cementom Alojzij Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta št. 31.	z železino Erjavec & Turk, Valvazorjev trg 7, nasproti Križ. cerkve.
Kleparstvo Teodor Korn, krovski in kleparski mojster, vpeljevalec vodovodov Poljanska cesta števil. 8.	Skladišče, špedicijsko Dunajska c. 33 (Telef. 366).	Orodje in tehnične potreščine Odon Kontny, tu, Kolodvorska ulica 37.	s pohištvo in mizarstvom Franc Skalar, Rimska cesta 16.	živalnih in pisalnih strojev in koles Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15.	Arhitekt Viljem Treo, Gosposvetska c. 10.
Pisalni stroji Kontrolne biagajne prodaja in popravila Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.	Spedicija Uher J. & A. Selenburgova ul. 4. Telefon št. 117.	Trgovina s špecerijskim in delikatesnim blagom Janko Stupica, Sodna ulica.	s pisalnimi stroji The Rex & Co., Selenburgova ulica števil. 6.	z železino na debelo in drobno Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje števil. 1.	Fotografski atelje in povečevalni zavod Franc Kunc, Wolfova ulica 6.
	Slikarstvo, pleskarstvo Ivan Martinc, Poljanska c. 20.		s čevlji Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.	s špecerijskim in kolonijalnim blagom Hinko Stancer, Dunajska c. 10.	Slike za legitimacije Hugon Hibšer, fotograf, Ljubljana, Valvazorjev trg števil. 7, naspr. Križ. cerkve.